Nu plînge niciodată în public, pentru că cine nu te cunoaşte rîde, cine te urăşte se bucură şi cine te iubeşte suferă. **(Anonim)**

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

13 septembrie

2013

Anul XII

nr. 34 (485)

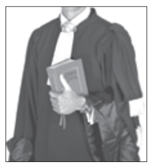
8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Guvernul a aprobat Proiectul de lege cu privire la avocatul poporului

pag. 3

Admiterea în profesia de avocat

pag. 4

Ecuaţia internaţionalizării: Conflictul transnistrean şi integrarea europeană a Republicii Moldova

pag. 5

Donald Tusk: Moldova poate miza pe sprijinul Poloniei în procesul de integrare europeană

Premierul Poloniei Donald Tusk va veni în primăvară la Chişinău, la invitaţia lui Iurie Leancă, pentru a participa la un forum privind investiţiile europene.

Prim-ministrul Republicii Moldova Iurie Leancă i-a făcut invitaţia omologului său Donald Tusk, la întrevederea pe care au avut-o cei doi oficiali la sediul Guvernului din Varşovia. Donald Tusk a spus că va veni la Chişinău în primăvară, pentru a participa la un forum ce va fi organizat cu scopul de a atrage investiţii europene în ţara noastră.

Cei doi şefi de guvern au mai discutat despre cooperarea bilaterală, care se extinde în cele mai diverse domenii, şi despre realizarea procesului de integrare a ţării noastre în UE. Iurie Leancă a mulţumit pentru sprijinul oferit de statul polonez în parcursul nostru european, inclusiv în cadrul Comisiei moldo-polone de integrare europeană.

După întrevedere, Iurie Leancă şi Donald Tusk au susţinut un briefing de presă.

Premierul polonez a reiterat faptul că Varşovia sprijină activ ţara noastră în efortul de modernizare şi aliniere la standardele europene.

„Moldova poate miza pe sprijinul Poloniei în procesul de integrare europeană, vom susţine proiectul liberalizarii vizelor – este un obiectiv realizabil", a declarat şeful Executivului din Varşovia.

Oficialul polonez a mai spus că Republica Moldova are cu ce se lăuda şi în domeniul afacerilor, ţinînd cont de creşterea economică realizată de Guvernul de la Chişinău în prima jumătate a anului. Donald Tusk a precizat că a discutat cu Iurie Leancă şi despre colaborarea bilaterală pe segmentul energetic.

„Este în interesul Poloniei şi al întregii Europe de a conecta Moldova la o piaţă energetică comună. Salutăm lansarea construcţiei gazoductului Iaşi-Ungheni, asemenea proiecte sînt susţinute de întreaga Europă şi Polonia va sprijini Republica Moldova în acest sens", a mai anunţat Donald Tusk.

Totodată, dînsul a apreciat înalt străduinţa Guvernului Republicii Moldova de a reglementa conflictul transnistrean, exclusiv în mod paşnic, în baza dialogului în cadrul formatelor de negocieri existente.

La rîndul său, Iurie Leancă a menţionat că Republica Moldova mizează în continuare pe sprijinul Poloniei pentru a-şi realiza obiectivul major – integrarea europeană. Potrivit lui, parafarea, la Summitul de la Vilnius, a Acordului de Asociere, care include şi Acordul de Liber Schimb, va însemna că procesul de integrare europeană a Republicii Moldova a căpătat un caracter ireversibil. Şeful Executivului de la Chişinău a adăugat că ţara noastră va raporta la Summitul din noiembrie despre realizarea angajamentelor pe dimensiunea liberalizării regimului de vize.

„Obiectivul cel mai important după Summitul de la Vilnius este semnarea Acordului de Asociere pe durata mandatului actual al Comisiei Europene şi Parlamentului European", a specificat Iurie Leancă.

El a afirmat că ţara noastră va participa în continuare activ la toate iniţiativele Parteneriatului Estic, iar luna viitoare, Chişinăul va găzdui reuniunea a 5-a a Forului Societăţii Civile a Parteneriatului Estic.

Totodată, Iurie Leancă a mulţumit autorităţilor de la Varşovia pentru sprijinul financiar oferit Republicii Moldova în cadrul Programului de Asistenţă pentru Dezvoltare. Pentru anul 2013, partea poloneză a aprobat spre finanţare 24 de proiecte în valoare de aproape 1,1 mil. de euro.

Din delegaţia Republicii Moldova, care a întreprins o vizită de lucru în Polonia, se numără vicepremierul şi ministrul Afacerilor Externe şi Integrării Europene Natalia Gherman, viceprim-ministrul pentru Reintegrare Eugen Carpov, ministrul Tehnologiei Informaţiei şi Comunicaţiilor Pavel Filip şi ministrul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei Valentina Buliga.

La Chişinău a fost deschis Consulatul Onorific al Belgiei

Prim-ministrul Iurie Leancă a participat la inaugurarea sediului „Euro Tower", care va găzdui atît Consulatul Onorific al Belgiei, Camera moldo-belgiană de Comerţ, cît şi un şir de companii belgiene.

În discursul său, şeful Executivului a mulţumit partenerilor belgieni pentru contribuţia lor esenţială la construirea unui viitor european al Republicii Moldova.

„Sînt bucuros să particip la acest eveniment important. În ultimii ani, am stabilit o relaţie extraordinară cu Belgia. Sper ca în viitorul apropiat să dezvoltăm relaţiile economice, comerciale şi să fim atractivi pentru mai multe companii belgiene importante", a declarat Iurie Leancă.

Premierul a mai menţionat că sediul „Euro Tower" corespunde standardelor europene. Cît priveşte deschiderea Consulatului Onorific al Belgiei la Chişinău, Iurie Leancă a spus: „Sper ca într-o zi acest consulat să devină ambasadă".

Vicepremierul şi ministrul de Externe al Belgiei Didier Reynders a transmis un mesaj de susţinere în succesul european al Republicii Moldova la Summitul de la Vilnius.

„Sînt mîndru să transmit sprijinul nostru pentru cetăţenii, Parlamentul şi Guvernul Republicii Moldova în efortul lor de a se apropia de valorile europene şi de integrarea europeană. Acest consulat este abia începutul, vom vedea, poate mergem mai departe, dar pentru o ambasadă avem nevoie de o clădire mai mare. Sper că voi reveni foarte curînd pentru deschiderea unei ambasade şi a unei noi astfel de clădiri", a declarat Didier Reynders.

Ambasadorul Belgiei în Republica Moldova Philippe Beke s-a adresat premierului Iurie Leancă în limba română: „Bine aţi venit la Euro Tower! Sînt onorat de prezenţa dumneavoastră".

La final, prim-ministrul Iurie Leancă a declarat jurnaliştilor că această investiţie belgiană va contribui la atragerea investitorilor, dezvoltarea comerţului şi crearea locurilor de muncă.

„Investitorii belgieni au demonstrat că au încredere în viitorul Republicii Moldova. Companiile belgiene au reuşit deja să pătrundă pe piaţa moldovenească. Sper că mesajul pozitiv al investitorilor belgieni va fi preluat şi de cei din Luxemburg şi Olanda", a specificat şeful Cabinetului de miniştri.

Sediul „Euro Tower" a fost deschis pentru ca Moldova să devină mai accesibilă pentru businessul european.

Începe ziua cu *DREPTUL!*

◆ Flash

Judecătorii se pregătesc de o mare „bătălie”

„Bătălia” pentru ocuparea funcţiilor vacante de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) se anunţă a fi una fierbinte.

Potrivit paginii web a instituţiei, 13 judecători şi-au depus candidaturile pentru un post de membru permanent al CSM.

Patru din cei 13 candidaţi optează pentru un nou mandat în CSM. Aceştia sînt: actualul preşedinte al instituţiei Nichifor Corochii, dar şi membrii Dina Rotarciuc, Anatolie Ţurcan şi Dumitru Visternicean. Mandatul acestora este de 4 ani şi expiră în toamna acestui an.

Printre candidaţi mai sînt judecătorii: Vera Toma (Judecătoria Glodeni), Grigore Şişcanu (Judecătoria Nisporeni), Ion Druţă (Judecătoria Botanica), Tatiana Răducanu (Curtea Supremă de Justiţie), Liliana Catan (Curtea de Apel Chişinău), Gheorghe Balan (Judecătoria Botanica), Viorica Puica (Judecătoria Botanica), Maria Ghervas (Judecătoria Botanica) şi Anatolie Minciună (Curtea de Apel Chişinău). Aceştia au prezentat un scurt program al viziunii de activitate în Consiliu.

Judecătorii îşi mai pot înainta candidaturile pentru funcţia de membru supleant al CSM, dar şi de membru al Colegiului de evaluare a performanţelor judecătorilor.

Potrivit legislaţiei, CSM este format din 12 membri, dintre care trei din oficiu. Actualmente, în componenţa acestuia activează doar 10 persoane. De asemenea, sînt vacante 2 funcţii de membru supleant.

Amintim că, trei membri ai CSM se aleg de către Parlament din rîndul profesorilor de drept titular. Şase membri ai CSM sînt aleşi din rîndul judecătorilor, inclusiv membrii supleanţi, care sînt aleşi prin vot secret de către Adunarea Generală a Judecătorilor, aceştia reprezentînd toate nivelurile instanţelor judecătoreşti.

Ministrul Justiţiei şi preşedintele CSJ, în inspecţie prin judecătorii

Un judecător riscă să-şi piardă funcţia şi să se căpătuiască şi cu un dosar penal. Aceste sancţiuni le va cere preşedintele Curţii Supreme de Justiţie Mihai Poalelungi, care împreună cu ministrul Justiţiei Oleg Efrim, au fost în inspecţie prin mai multe judecătorii din ţară.

La Taraclia, inspectorii de rang înalt au constatat că nu are cine lucra. Din cinci magistraţi activează trei şi nu există doritori pentru a completa locurile vacante.

„Cu acest salariu nu prea vin lucrători, nu sînt asiguraţi cu loc de trai”, a explicat preşedintele Judecătoriei Taraclia Evgheni Dvurecenschii.

La Ceadîr-Lunga situaţia e mai bună – fiecare din cei cinci magistraţi are cîte un birou şi o sală de judecată. În judecătoria model şi inculpaţii au parte de condiţii de invidiat. Pînă a ajunge în sala de judecată, ei sînt ţinuţi în celule, unde există chiar şi un grup sanitar.

Deşi au parte de condiţii bune de activitate, aproape o treime din deciziile pronunţate aici ajung să fie contestate.

,,Acest indice poate fi schimbat. Nu este ceva ieşit din comun, lucrăm pentru a-l diminua”, a spus preşedintele interimar al Judecătoriei Ceadîr-Lunga Sergiu Pilipenco.

Pînă pe 20 septembrie, ministrul Justiţiei şi preşedintele Curţii Supreme de Justiţie vor inspecta toate instanţele de judecată din ţară.

Festivalul Vinului va avea genericul „Respect pentru tradiţii, curaj în inovaţii”

Ediţia din acest an a Festivalului Vinului va fi organizată cu genericul „Respect pentru tradiţii, curaj în inovaţii”. Cea de-a 12-a ediţie a sărbătorii se va desfăşura în perioada 5-6 octombrie în Piaţa Marii Adunări Naţionale din Capitală.

În cadrul evenimentului, vinăriile din Moldova îşi vor prezenta vinurile tradiţionale, dar şi pe cele rare, dînd posibilitate oaspeţilor să savureze rodul muncii lor. „Producătorii au astfel posibilitatea sa observe reacţiile şi sugestiile publicului, iar oaspeţii evenimentului pot alege din diversitatea de vinuri oferite, pe cele care le sînt pe gust, pentru a deveni parte din colecţiile personale sau pentru a fi servite la sărbătorile de familie”, se spune într-un comunicat al Agenţiei Turismului.

Programul din acest an include spectacole de muzică şi dansuri populare, ateliere interactive cu meşteşugari, masterclass-uri cu degustare de vinuri, tururi vinicole pentru oaspeţii evenimentului precum şi concursuri interactive pentru public.

Ziua Naţională a Vinului este marcată în Republica Moldova anual, în luna octombrie, începînd cu anul 2001.

Guvernul României a redus taxele consulare

Guvernul României a emis ordonanţa de urgenţă, OG 25/2013, care prevede modificarea taxelor şi metodele de plată, pe teritoriul României, începînd cu data de 10 septembrie 2013.

Astfel, dacă pînă acum taxa consulară trebuia achitată în euro, începînd cu data 10 septembrie 2013, taxele consulare sînt achitate în RON (lei româneşti), iar dacă suma este indicată în euro, se plăteşte echivalentul în lei româneşti (RON).

Mai mult, o parte din taxele consulare nu trebuie achitate anticipat, şi pot fi achitate ulterior îndeplinirii serviciilor consulare, mai exact fiind vorba despre:

- eliberarea unei vize de tranzit în punctele de trecere a frontierei de stat (echivlentul în RON a 60 euro);
- eliberarea unei vize de scurtă şedere în punctele de trecere a frontierei de stat (echivalentul în RON a 60 euro).

Lista taxelor care au fost reduse

- Eliberarea unui paşaport electronic, a unui paşaport simplu temporar sau a altui document de trecere a frontierei va fi de 32 RON, (taxa veche fiind 40 euro, sau aproximativ 176 RON). Menţionăm că este doar una din taxe, pentru emiterea acestor acte fiind solicitate taxe pentru blanchetă etc.
- Supralegalizarea sigiliilor şi a semnăturilor de pe un act oficial - 25 RON (taxa veche fiind 30 euro, sau aproximativ 132 RON).
- Supralegalizarea sigiliilor şi a semnăturilor de pe un document cerut la exportul ori importul mărfurilor - 47 RON (taxele vechi variind între 300 şi 1500 euro).
- Procurarea unui act judiciar sau extrajudiciar - 22 RON (taxa veche fiind 30 euro, sau aproximativ 132 RON).
- Identificarea unei persoane pe teritoriul Romaniei - 35 RON (taxele vechi pentru cărţile de identitate fiind 30-40 euro).

Conform noilor modificări, a devenit mult mai simplu să-şi recupereze banii pentru cei care au făcut plata fără just temei sau dintr-o greşită interpretare a legii, fiind stabilite mult mai clar cazurile posibile şi modalităţile legale. Totodată, a fost stabilită o listă a instituţiilor care urmează să modifice dacă este necesar, taxele consulare, fiind eliminată problema stabilirii taxelor consulare doar prin ordonanţă de urgenţă sau modificarea legii.

Surpriză plăcută şi pentru cei care vor depune actele pentru redobîndirea cetăţeniei române, taxa fiind redusă de la 60 euro la aproximativ 45 de euro, mai exact 191 RON. Menţionăm că cei care vor depune actele pentru cetăţenia română la birourile ANC din România, nu vor achita nici o taxă, acest serviciu a rămas gratuit, ca şi pînă acum.

Pprecizăm că, anterior, preşedintele României Traian Băsescu a declarat că trebuie reduse taxele consulare pentru cetăţenii Republicii Moldova. Deşi vizele pentru moldoveni sînt acordate gratuit în acest moment de către autorităţile române, şeful statului vecin consideră, de asemenea, că este „mult prea mult” să se ceară acestora dovada că deţin 500 de euro pentru a primi viza de intrare în România.

Ambasadorul american la Chişinău: Corupţia împiedică businessul din Republica Moldova să se dezvolte

Economia Moldovei se dezvoltă, însă nu la capacitate maximă. Corupţia împiedică businessul din Republica Moldova. Această declaraţie aparţine ambasadorului SUA la Chişinău William Moser şi a fost făcută în cadrul unui interviu radiofonic.

,,Corupţia împiedică businessul din Republica Moldova să se dezvolte. E adevărat, şi alte ţări au trebuit să combată acest fenomen şi noi încă mai avem probleme cu corupţia în SUA. Dacă cetăţenii moldoveni vor avea zero toleranţă faţă de corupţie, flagelul va fi eliminat. De ce acest lucru este important pentru mediul de afaceri? Pentru că numai într-un mediu fără corupţie oamenii de afaceri vor dori să investească în Republica Moldova”, a declarat oficialul american.

Pentru îmbunătăţirea situaţiei, diplomatul consideră că sînt necesare reformele privind integrarea Moldovei pe piaţa şi spaţiul Uniunii Europene.

,,Investitorii, indiferent dacă sînt locali sau din afara ţării, nu vor să-şi investească banii într-o ţară în care afacerile lor nu vor fi protejate. Businessmanii nu sînt împotriva concurenţei, însă nu îşi doresc ca afacerile lor să fie preluate din cauza unor decizii corupte. Deci, dacă doriţi să îmbunătăţiţi nivelul economic al ţării, trebuie să combateţi corupţia, de aceea îndemn toţi cetăţenii moldoveni să se gîndească la acest lucru”, a mai adăugat ambasadorul William Moser.

Peste 200 de agenţi economici vor fi verificaţi de Inspecţia Muncii

Peste 200 de agenţi economici care activează în industria producătoare de băuturi şi în industria de panificaţie vor fi verificaţi de angajaţii Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM) în vederea prevenirii riscurilor profesionale şi de protecţie a salariaţilor la locurile de muncă. Controalele vor fi desfăşurate în lunile septembrie-octombrie.

Potrivit ISM, în Republica Moldova anual se produc mai mult de 500 de accidente de muncă. Circa 10 la sută din numărul total de victime sînt traumatizate mortal. De cele mai multe ori, aceste incidente se produc din cauza imperfecţiunii echipamentelor, a sarcinilor de muncă, din lipsa unor instrucţiuni de securitate şi sănătate şi lipsa unor cunoştinţe elementare în materie de securitate.

În acest sens, Inspectoratul de Stat al Muncii, cu suportul Organizaţiei Internaţionale a Muncii, organizează şi în anul curent o campanie de securitate şi sănătate în muncă cu genericul „O mai bună securitate şi sănătate în muncă – un nivel mai înalt al calităţii vieţii”.

SIS la 22 de ani de la înfiinţare: „Instituţia şi-a consolidat capacitatea intelectuală şi operaţională”

Serviciul de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova a marcat recent 22 de ani de la înfiinţare. La evenimentul festiv au participat preşedintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forţelor Armate ale Republicii Moldova Nicolae Timofti, preşedintele Parlamentului Igor Corman, foştii directori SIS, precum şi veterani ai Serviciului.

Directorul SIS Mihai Balan, a menţionat că în ultima perioadă, instituţia şi-a consolidat capacitatea intelectuală şi operaţională – reuşind să îndeplinească misiunile de competenţă puse în slujba intereselor naţionale şi a securităţii cetăţeanului.

„Cel mai mare beneficiu al actualului proces de reformare a Serviciului de Informaţii şi Securitate este dezvoltarea sa într-o entitate dinamică, flexibilă şi adaptabilă provocărilor actuale în domeniul intelligence. Acest profil instituţional ne va permite să acţionăm într-un mediu de schimbare în care ameninţările se manifestă rapid şi interdependent”, a reiterat Mihai Balan.

În mesajul său, preşedintele Republicii Moldova Nicolae Timofti a spus că marcarea a 22 de ani de la crearea organelor securităţii statului este un prilej ca pentru Serviciul de Informaţii şi Securitate să fie analizate rezultatele activităţii recente şi să fie stabilite noi obiective de asigurare a securităţii şi suveranităţii ţării noastre.

N. Timofti a specificat că, „urmează un moment istoric – Summitul de la Vilnius – care va estima eforturile noastre comune, de aliniere la standardele europene. Trebuie să ştim, să prevenim şi să anihilăm încercările venite din exteriorul şi interiorul ţării de a periclita parcursul european al Republicii Moldova. În aceste noi valenţe, activitatea SIS este importantă pentru funcţionarea eficientă a întregului aparat de stat”.

În altă ordine de idei, preşedintele Parlamentului Igor Corman a asigurat ofiţerii SIS că Legislativul Republicii Moldova va acorda o atenţie prioritară, în sesiunea de toamnă, Strategiei de reformare a SIS, precum şi Planului de acţiuni privind implementarea acesteia.

De asemenea, s-a reiterat necesitatea conştientizării complexităţii reformei Serviciului de Informaţii şi Securitate, precum şi conjugării eforturilor comune, astfel încît Republica Moldova să ajungă la un Serviciu modern, european. „Sînteţi o forţă de elită, o forţă importantă pentru ţară şi o să aveţi sprijinul necesar în năzuinţele bune pe care le-aţi început”, a menţionat Igor Corman.

Pentru îndeplinirea exemplară a obligaţiilor de serviciu, profesionalism înalt şi rezultate meritorii în activitate de asigurare a securităţii Republicii Moldova, unui grup de ofiţeri de informaţii şi securitate i s-a conferit distincţii şi medalii departamentale.

Guvernul a aprobat Proiectul de lege cu privire la avocatul poporului

Guvernul a aprobat Proiectul de lege cu privire la avocatul poporului, prezentat, recent, de către Ministerul Justiției.

Astfel, Oleg Efrim, ministrul Justiției a evidențiat elementele noi ale proiectului de lege respectiv. Printre acestea sînt: redenumirea instituției din „avocatului parlamentar” în „avocatul poporului”; reorganizarea structurii interne prin crearea „oficiului avocatului poporului”, administrat de către un secretar general; modificarea procedurii de selectare și numire a avocatului poporului (AP) prin asigurarea unui concurs transparent cu participarea societății civile; prelungirea perioadei mandatului AP de la 5 la 7 ani; existența unui singur avocat al poporului care va avea un mandat unic; reglementarea garanțiilor sociale ale AP; consolidarea capacității funcționale ale oficiului AP; fortificarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii (președintele fiind ales de către membrii consiliului pentru prevenirea torturii); dezvoltarea independenței și imunității AP; asigurarea independenței financiare a oficiului AP prin stabilirea bugetului aprobat direct de Parlament etc., se arată într-un comunicat al Ministerului Justiției.

Totodată, ministrul O. Efrim a menționat că, elaborarea acestui proiect de lege a implicat un efort considerabil, depus timp de doi ani de către Grupul de lucru responsabil, proiectul fiind supus discuțiilor publice și definitivat conform propunerilor prezentate de societatea civilă, reprezentanții căreia au apreciat pozitiv mecanismul de elaborare și promovare a lui, dar și normele care urmează a garanta transparența activității și independența AP.

În context, nu putem să nu vorbim și despre opinia directorului Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova (CpDOM), avocatul parlamentar Anatolie Munteanu, plasată pe pagina web a CpDOM, în care se spune că adoptarea unui nou cadru legislativ cu referire la instituția ombudsmanului în țara noastră este dictată în primul rînd de noile provocări în domeniul drepturilor omului cu care se confruntă societatea în ansamblu, dar și fiecare membru al acesteia în particular.

De la înființarea, în 1997 în Republica Moldova, a institutului politico-juridic al avocatului parlamentar și începutul funcționării Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova - în 1998, au trecut 15 ani, timp în care țara noastră a cunoscut varii ipostaze în sensul raporturilor politice, civile, economice și culturale, unitatea de măsură pentru determinarea gradului de corespundere cerințelor unui stat de drept rămînînd constantă – respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Instituția avocatului parlamentar, care este mecanismul de bază în determinarea indicatorului menționat, nu a cunoscut evoluții odată cu dezvoltarea raporturilor sociale, fapt ce a influențat indubitabil capacitățile și potențialul acesteia.

Proiectul propus vine să schimbe axa valorilor în conceptul instituției avocatului parlamentar, punînd accent pe consolidarea capacităților oficiului ombudsmanului (avocatului poporului), autoritate care trebuie să asigure memorie instituțională și instrumente clare și funcționale de implicare a ombudsmanului în conformitate cu mandatul său. În acest sens, proiectul propune prevederi noi, absolut necesare, care, în cazul adoptării de către Legislativ, cu siguranță vor suplini eforturile depuse pentru perfecționarea activității instituției.

Reprezentanții CpDOM, în Grupul de lucru creat prin ordinul ministrului Justiției din 25 noiembrie 2011, pentru elaborarea noului proiect de lege, au venit cu opinii proprii referitoare la procedura numirii ombudsmanului, numărul și procedura numirii adjuncților, formula și structura Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, opinii care nu au fost acceptate, se mai precizează în comunicatul CpDOM.

Cît privește numirea în funcție a avocatului parlamentar, A. Munteanu este de părere că aceasta este un exercițiu politic, constituind produsul votului deputaților, cei care reprezintă clasa politică. Anume din raționamentele în cauză, în țările în care funcționează instituția ombudsmanului, candidaturile se înaintează de către exponenții puterii, important fiind faptul că după consumarea exercițiului de vot, reprezentanții clasei politice recunosc și conștientizează caracterul apolitic al activității ombudsmanului. De aceea, sarcina de bază a proiectului este de a oferi un răspuns la întrebarea dacă clasa politică din Moldova este gata să-și asume această responsabilitate, a subliniat avocatul parlamentar.

De asemenea, A. Munteanu a făcut referire și la asigurarea transparenței reale la etapa numirii în funcție a ombudsmanului. El susține că, pentru asigurarea acesteia, este determinantă faza dezbaterilor publice cu implicarea candidaților și oferirea posibilității publicului de a consulta viziunile date în domeniul respectării drepturilor omului. O opinie publică formată în urma unor largi consultări trebuie să ofere societății civile oportunitatea de a ,,exercita presiune” asupra Legislativului la momentul votării candidatului, iar o ,,sistematizare” a dosarelor în urma anunțării concursului public este mai mult una formală decît capabilă să asigure transparența la numirea în funcție a avocatului parlamentar.

În opinia plasată pe pagina electronică a CpDOM, ombudsmanul mai vorbește și despre cel mai serios neajuns al proiectului de lege în cauză, care determină independența instituțională, prin urmare și corespunderea instituției Principiilor de la Paris. Acesta se referă la simplificarea procedurii de revocare a avocatului poporului de la majoritatea constituțională (2/3 din voturi) la votul majorității deputaților aleși, ceea ce reprezintă nu altceva decît majoritatea parlamentară, de a cărei viabilitate depinde reușita programului de guvernare. Ombudsmanul este autoritatea care, reprezentînd cetățeanul în raport cu statul, ,,deranjază” și ,,incomodează” prin constatările și intervențiile sale autoritățile guvernamentale, de aceea punerea la îndemînă a unor pîrghii și proceduri, relativ, ușor accesibile de revocare din funcție, va determina ombudsmanul să acționeze nesigur și cu atenție, reducînd esențial consistența actelor sale de reacționare, a punctat directorul CpDOM.

El și-a exprimat convingerea că, urmînd procedurile constituționale de adoptare a legilor, Parlamentul țării, ținînd cont atît de prevederile bine argumentate ale proiectului, cît și de cele care solicită o clarificare mai detaliată, va oferi societății un cadru normativ favorabil pentru funcționarea eficientă a Instituției Naționale de Protecție a Drepturilor Omului.

Precizăm că, noul proiect de lege a fost elaborat de către Ministerul Justiției (MJ) cu suportul „Grupului de lucru pentru elaborarea amendamentelor la cadrul legislativ privind activitatea Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova și a Mecanismului Național de Prevenire a Torturii”, din componența căruia au făcut parte reprezentanți ai CpDOM, Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, societății civile, ONU și PNUD, precum și experți internaționali.

Conform Strategiei de reformă a sectorului justiției 2011-2016, Proiectul de lege cu privire la avocatul poporului are drept scop reformarea ,,instituției avocatului parlamentar” din R. Moldova, fiind inclus în Agenda de 100 de zile a Guvernului. Noul proiect vine să înlocuiască actuala Lege cu privire la avocații parlamentari, nr.1349-XIII, din 17 octombrie 1997.

Instituția avocaților parlamentari, care activează în țara noastră din aprilie 1998, este similară instituției „ombudsmanului” regăsită în statele din întreaga lume.

C.D.

Amnesty International Moldova pilotează cursul opţional de Educaţie pentru Drepturile Omului în 21 de şcoli

Amnesty International Moldova pilotează cursul opțional de Educație pentru Drepturile Omului în 21 de școli din 13 raioane și 2 municipii.

Cursul opțional de Educație pentru Drepturile Omului este destinat elevilor din clasele gimnaziale. El se va desfășura în baza materialelor didactice ,,Am Dreptul să-mi Cunosc Drepturile”, elaborate de experți naționali și practicieni în domeniul apărării drepturilor omului, precum și pedagogi experimentați din țară. Activitatea are loc în cadrul proiectului ,,Egalitatea Începe cu Educația”, implementat de Amnesty International Moldova, în parteneriat cu Ministerul Educației, cu susținerea financiară a Programului Education Empowerment Justice al Amnesty International Norvegia.

Lilia Savciuc, coordonatorul proiectului ,,Egalitatea Începe cu Educația” a subliniat că, ,,Educația pentru Drepturile Omului” are ca scop informarea, sensibilizarea și împuternicirea elevilor de a întreprinde acțiuni informate întru apărarea drepturilor lor și ale altora. În acest sens, am divizat cursul opțional Educație pentru Drepturile Omului în 4 module. Primul modul include informații generale din domeniul drepturilor omului (DO), principiile DO, cum ar fi egalitatea și nediscriminarea, respectul față de demnitatea umană, interdependența DO, istoricul apariției și evoluția conceptului DO, sisteme și instrumente de protecție și promovare a DO. Modulul doi abordează drepturi și libertăți concrete, din perspectiva drepturilor copilului. Modulul trei este dedicat egalității și principiului de nediscriminare. Ultimul capitol abordează problemele de dezvoltare durabilă, de mediu, sărăcia etc., iar respectarea drepturilor omului reprezintă o soluție pe termen lung pentru aceste probleme”. În cadrul pilotării, profesorii urmează să desfășoare cîte 2 lecții săptămînal despre drepturile omului. Orele vor fi organizate în format de curs opțional sau cerc. Profesorii, care vor preda cursul de Educație pentru DO, au fost instruiți de către Amnesty International Moldova, în cadrul unei Școli de vară de Formare a echipei de pilotare. Scopul instruirii a fost de a spori cunoștințele profesorilor în domeniul DO și de a dezvolta abilitățile profesorilor de a desfășura activități de educație pentru DO în școli. În calitate de formatori au fost invitați experți naționali și practicieni în domeniul apărării drepturilor omului, precum și pedagogi experimentați din țară. Profesorii și elevii vor contribui la îmbunătățirea materialelor pilotate, utilizînd instrumentele și tehnicile de evaluare a lecțiilor propuse de Amnesty International Moldova. Pedagogii se vor întruni în sesiuni lunare de monitorizare și evaluare a procesului de pilotare.

Cursul opțional de Educație pentru Drepturile Omului a fost inclus în Planul-cadru de învățămînt, în calitate de curs opțional în anul 2011. Materialele cursului includ: curriculum opțional pentru cursul de Educație pentru drepturile Omului; manualul elevului; ghidul profesorului; suportul informațional pentru curs.

Curriculumul, precum și materialele educaționale ale cursului au fost revizuite și actualizate în anul 2013. Cursul a fost completat cu tematici noi, precum și proiecte de lecții, incluse în Ghidul profesorului. Curriculumul cursului opțional Educație pentru Drepturile Omului a fost transmis Ministerului Educației, și urmează a fi propus spre avizare Consiliului National pentru Curriculă.

La încheierea procesului de pilotare, materialele educaționale ale cursului vor fi tipărite și, în același timp, ele vor fi disponibile și în format electronic, astfel încît toți elevii să-și poată realiza dreptul la Educație în domeniul drepturilor omului.

Amnesty International promovează Educația pentru Drepturile Omului la nivel internațional, în mai mult de 60 de țări ale lumii în care activează. Metodele sînt diferite – de la educația formală și cursuri specializate pînă la activități de instruire online sau prin intermediul platformelor de socializare – în funcție de contextul social, cultural, politica educațională locală.

Realizînd proiectul în cauză, Amnesty International Moldova tinde să contribuie la aceea ca profesorii și elevii, ca viitori cetățeni ai Republicii Moldova, să conștientizeze și să cunoască drepturile omului, tinde să-i educe în spiritul de respect față de demnitatea umană, astfel ca ei să distingă încălcările drepturilor omului dacă se confruntă cu ele, să nu încalce intenționat drepturile altora și să împărtășească valorile general umane și cele ale drepturilor omului. Realizarea acestui proiect va contribui la respectarea obligațiunilor asumate de către Republica Moldova prin participarea la numeroase tratate și organisme internaționale în domeniul drepturilor omului.

Admiterea în profesia de avocat

Avocatul nu este doar un artist înzestrat cu o inteligenţă sintetică, ci un om de ştiinţă cu aptitudini analitice şi, mai mult decît un adevărat profesionist, afirmă Tudorel Butoi în lucrarea sa „Tratat universitar de psihologie judiciară”.

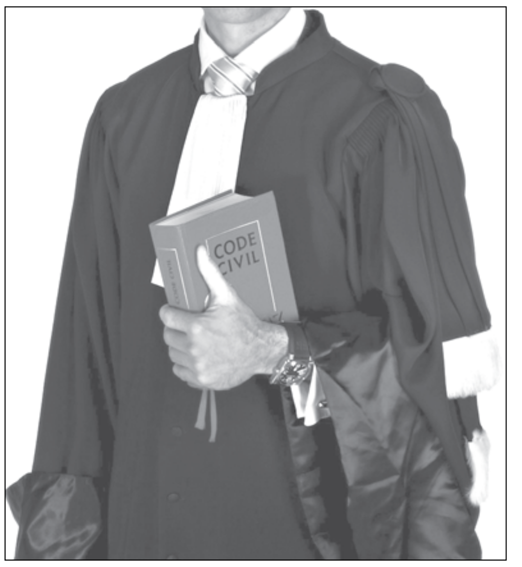
Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei, în Recomandarea nr. R (2000) 21 privind libertatea de exercitare a profesiei de avocat, defineşte noţiunea de avocat ca fiind „o persoană calificată şi autorizată în conformitate cu legislaţia naţională să pledeze, să acţioneze în numele clienţilor săi, să practice dreptul, să stea în justiţie sau să consilieze şi să reprezinte clienţii în probleme juridice”.

Profesia de avocat este liberă şi independentă, cu organizare, funcţionare şi conducere autonomă, fiind guvernată de următoarele principii: legalităţii; libertăţii; independenţei; umanismului; confidenţialităţii; asigurării dreptului la apărare, garantat de Constituţie; democratismului şi colegialităţii în raporturile dintre avocaţi; apartenenţei benevole la asociaţiile profesionale de avocaţi.

Din ideile formulate de Tudorel Butoi în scrierea „Tratat universitar de psihologie judiciară” desprindem idea că talentul şi inteligenţa nu sînt suficiente pentru a profesa cu succes avocatura, ar mai fi necesare o pregătire înaltă a avocatului, acumularea de cunoştinţe, experienţă, cît şi o perfecţionare continuă a abilităţilor formate.

Toate acestea ar permite, convenţional spus, realizarea unora din cele mai importante roluri ale avocatului în actul de înfăptuire a justiţiei, ce constă în promovarea şi apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime ale persoanelor fizice şi juridice, cît şi asigurarea şi facilitarea unei comunicări la nivelul corespunzător dintre justiţiabilul fără pregătirea adecvată şi instanţa de judecată.

Însă, pentru a fi încadrat propriuzis în această activitate complexă, cumulativ, trebuie respectate anumite condiţii prevăzute de legislaţie. Astfel, dreptul de a desfăşura activitatea de avocat i se conferă, prin licenţă, doar persoanei care a susţinut examenul de calificare, s-a încadrat într-o formă de exercitare a profesiei şi a depus jurămîntul. Prin urmare, pentru a dobîndi respectivul drept, premisa necesară este deţinerea unei licenţe. Acest drept poate fi obţinut

într-un mod simplificat, în anumite împrejurări sau etapizat.

În prima situaţie, Legea cu privire la avocatură nr.1260, din 19.07.2002 (Monitorul Oficial Nr. 159 din 04.09.2010), oferă dreptul de a exercita profesia de avocat, ţinîndu-se cont de anumite condiţii. În acest sens, în articolul 10 alineatul 2) se stipulează că: sînt scutite de efectuarea stagiului profesional şi de examenul de calificare persoanele care deţin titlul de doctor, precum şi cele care au cel puţin 10 ani vechime în muncă în funcţia de judecător sau procuror dacă, în termen de 6 luni după demisia din funcţiile respective, au solicitat eliberarea licenţei pentru exercitarea profesiei de avocat. Aceleaşi drepturi şi aceleaşi condiţii sînt valabile şi pentru persoanele care, după demisia din funcţia de judecător şi procuror, au continuat să activeze în domeniul dreptului.

În cea de-a doua situaţie se va urma un stagiu profesional, care se finalizează cu un examen de calificare. Respectiv, stagiul profesional este precedat de un examen pe care îl va susţine avocatul stagiar. După susţinerea examenului de admitere la stagiul profesional, candidatul obţine calitatea de avocat stagiar fiindu-i eliberată o legitimaţie. Fiind admis la stagiul profesional, avocatul stagiar prezintă Consiliului Uniunii Avocaţilor, pentru înregistrare, contractul încheiat cu avocatul îndrumător, precum şi bonul care confirmă achitarea taxei pentru efectuarea stagiului profesional. Stagiul de pregătire profesională are durata de 18 luni şi este obligatoriu în cazurile prevăzute de lege. La această primă etapă este implicată o terţă persoană recunoscută drept avocat îndrumător, care consimte să i se atribuie această calitate prin semnarea unui contract. Legislaţia stipulează anumite exigenţe pe care trebuie să le întrunească avocatul îndrumător: vechime în profesia de avocat de cel puţin 5 ani, reputaţie ireproşabilă, profesionist, titularii de cabinete individuale sau avocaţi asociaţi, spaţiu suficient pentru asigurarea stagiului profesional etc., precum şi condiţiile stabilite prin hotărîrea Consiliului Uniunii Avocaţilor.

După îndeplinirea cu succes a stagiului profesional, care presupune crearea unor deprinderi profesionale, asimilarea unor cunoştinţe în domeniul avocaturii, avocatul stagiar urmează să treacă de etapa admiterii pentru examenul de calificare şi ulterior susţinerea propriu-zisă a acestuia. Procedura de desfăşurare a examenului este pe larg reglementată de actul normativ Statutul profesiei de avocat (Monitorul Oficial nr.54-57/302, din 08.04.2011), în articolul 27. Iar în baza rezultatului examenului, Comisia de Licenţiere adoptă hotărîrea de admitere a persoanei în profesia de avocat. Fiindu-i eliberată licenţa, în termen de 10 zile de la data depunerii cererii, de către Ministerul Justiţiei, aceasta este unicul act care atestă admiterea în profesia de avocat şi confirmă statutul avocatului. Licenţa pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează pe termen nelimitat şi este valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Într-un final, pentru atingerea acestei trepte este prevăzut depunerea unui jurămînt de către avocat, care are următorul text: „Eu, avocatul (numele, prenumele), jur să-mi aduc aportul la apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime ale omului, să-mi îndeplinesc conştiincios şi onest îndatoririle de avocat, să păstrez secretul profesional şi, prin comportamentul meu, să nu compromit onoarea profesională a avocatului”. Jurămîntul are caracter obligatoriu pentru toţi ascendenţii în profesie. Este semnat de avocat, se rosteşte, după primirea licenţei, în faţa Consiliului Uniunii Avocaţilor şi se păstrează în dosarul personal al avocatului. În cele din urmă, Consiliul Uniunii Avocaţilor, în termen de cel mult 10 zile de la data admiterii în profesie, va include avocatul în Lista avocaţilor. Ulterior, pentru desfăşurarea activităţii de avocat, suplimentar este nevoie de înregistrarea unei forme de organizare a activităţii sale.

Respectarea etapelor enunţate mai sus stabileşte o prezumţie în privinţa aptitudinilor şi competenţei avocatului, care se consideră a fi gata de a participa la dialogul juridic, specific şi complex, avocatul fiind un pion important în stabilirea unui echilibru de forţe, atît între justiţiabilii aflaţi în litigiu, cît şi între aceştia şi judecător.

Activitatea avocatului nu trebuie privită ca un lucru simplu. În virtutea faptului că acesta trebuie să dea dovadă de respect şi loialitate faţă de participanţii în proces, aparînduşi clientul în mod conştiincios, el urmează să ajute magistratul să descopere adevărul, uneori foarte bine deghizat şi ascuns de realităţile social-economico-umane.

Activitatea dată impune şi apariţia unor situaţii imprevizibile, care vor determina ca anumite convingeri iniţiale să fie uşor răsturnate graţie acţiunii principiului relativităţii şi doar competenţele şi cunoştinţele avocatului vor fi cele care vor asigura depăşirea acestui impas. Este important ca în pemanenţă să triumfeze principiul aflării adevărului, iar avocatul este tocmai persoana care are sarcina de a respecta acest principiu în directă concordanţă cu dorinţa de a se face dreptate clientului său.

Rezumînd cele mai importante idei expuse, concluzionez că admiterea în profesia de avocat nu asigură un succes prestabilit, este nevoie de vocaţie, de multă muncă, perfecţionare şi într-un final, o recunoaştere personală a compatibilităţii dintre modul de viaţă şi această profesie.

Cristina OGLINDA
studentă, anul IV,
Facultatea de Drept, USM

A fost desfăşurată o şedinţă privind concluziile preliminare ale studiului de oportunitate referitor la optimizarea hărţii dislocării instanţelor judecătoreşti

Recent, Ministerul Justiţiei, în colaborare cu Centrul de Resurse Juridice (CJM) şi Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) au organizat o şedinţă de lucru privind concluziile preliminare ale „Studiului de oportunitate cu privire la optimizarea hărţii dislocării instanţelor judecătoreşti”. La întrunire au participat reprezentanţi ai Ministerului Justiţiei, CSM, Curţii Supreme de Justiţie, procurorul general, membri ai Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova.

Astfel, în cadrul mesei rotunde a fost făcută prezentarea metodologiei şi a obiectivelor studiului, concluziile preliminare cu privire la repartizarea judecătorilor şi personalului în judecătorii şi curţi de apel, precum şi concluziile preliminare referitoare la opţiunile de comasare a judecătoriilor şi curţilor de apel, se menţionează într-un comunicat al Ministerului Justiţiei.

Studiul, reprezintă o acţiune din Strategia de reformare a sectorului justiţiei 2011-2016 şi este realizat de către Centrul de Resurse Juridice, autorii fiind cercetătorul Nadejda Hriptievschi şi dr. Jesper Wittrup, expert internaţional (Danemarca). Documentul are drept scop prezentarea celor mai bune practici şi recomandări în vederea consolidării capacităţilor instituţionale ale instanţelor de judecată, optimizarea numărului de judecători şi asigurarea utilizării cît mai eficiente a resurselor disponibile.

Autorii au menţionat că studiul va fi finalizat şi lansat în noiembrie anul curent. Pentru definitivarea cercetării vor fi organizate mese rotunde şi discuţii publice cu judecătorii şi alţi actori interesaţi din sectorul justiţiei.

L.D.

Timp de două luni cetăţenii au posibilitatea de a schimba medicul de familie şi instituţia medicală primară

Din septembrie şi pînă pe 31 octombrie persoanele asigurate şi neasigurate din ţară îşi pot exercita dreptul de a-şi alege liber instituţia medico-sanitară primară şi medicul de familie.

Potrivit Serviciului de presă al Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină, cererea de înregistrare primară sau de schimbare a instituţiei medicale sau a medicului de familie va fi depusă şi înregistrată în instituţia sanitară aleasă. În cazul în care numele medicului de familie nu va fi menţionat, acesta va fi desemnat de către instituţie.

Totodată, Regulamentul cu privire la înregistrarea populaţiei în instituţia medico-sanitară ce prestează asistenţă medicală primară în cadrul asigurării obligatorii de asistenţă medicală prevede înregistrarea persoanelor la o singură instituţie medicală primară.

Specialiştii recomandă cetăţenilor să se înregistreze la cea mai apropiată instituţie medicală primară. În situaţiile cînd persoana optează pentru serviciile medicului de familie din instituţia medicală primară ce deserveşte alt teritoriu decît cel unde solicitantul locuieşte, acesta îi va asigura deplasarea.

Persoanele ce au solicitat schimbarea vor beneficia de alegerea exercitată începînd cu 1 ianuarie anul următor.

Reamintim că, din 2010, pachetul de servicii medicale primare ale Programului unic a fost extins asupra întregii populaţii a ţării, indiferent de statutul său în sistemul de asigurare obligatorie de asistenţă medicală.

Ecuaţia internaţionalizării: Conflictul transnistrean şi integrarea europeană a Republicii Moldova

O nouă ediţie a Buletinului de Politică Externă cu genericul „Ecuaţia internaţionalizării: Conflictul transnistrean şi integrarea europeană a Republicii Moldova", a fost prezentată în cadrul Institutului pentru Dezvoltare şi Iniţiative Sociale „Viitorul". Aceasta este semnată de către expertul Eduard Ţugui.

În lucrarea dată, autorul vine cu o serie de recomandări privind două aspecte importante pentru societatea noastră, cum sînt reintegrarea ţării şi integrarea europeană. El consideră că internaţionalizarea este singura soluţie fezabilă pentru Republica Moldova în vederea integrităţii teritoriale, din moment ce nu are, de una singură, capacitatea să convingă Rusia de a-i recunoaşte, de facto, suveranitatea şi independenţa, şi recomandă cîteva aspecte de eficientizare a internaţionalizării.

„Integrarea europeană şi negocierile conexe ale Republicii Moldova împreună cu noile realităţi ale securităţii continentale, implicit proiectul scutului anti-rachetă NATO, au reanimat negocierile privind reglementarea conflictului transnistrean. Reluarea oficială a negocierilor în formatul „5+2", în toamna anului 2011, de rînd cu redeschiderea dialogului dintre Chişinău şi Tiraspol, au oferit perspectiva schimbării în raioanele de Est ale Republicii Moldova în vederea reintegrării ţării. Dar dacă în cazul integrării europene negocierile cunosc o evoluţie ascendentă, altele sînt realităţile în cazul negocierilor privind reglementarea conflictului transnistrean. La doi ani de la demararea acestora, situaţia a redevenit tensionată în zona de securitate, acţiunile administraţiei de la Tiraspol încearcă să obstrucţioneze integrarea europeană a Republicii Moldova, iar Rusia proiectează în continuare crearea unei baze militare în stînga Nistrului. Toate fac dovada nesustenabilităţii cadrului

BULETIN DE POLITICĂ EXTERNĂ AL MOLDOVEI

Institutul pentru Dezvoltare şi Iniţiative Sociale „Viitorul"

Numărul 68, August 2013

Eduard Ţugui

ECUAŢIA INTERNAŢIONALIZĂRII: CONFLICTUL TRANSNISTREAN ŞI INTEGRAREA EUROPEANĂ A REPUBLICII MOLDOVA

RECENZENŢI: Cornel Ciurea, Cristian Ghinea, Witold Rodkiewicz, Martin Sieg, Dan Dungaciu

Internaţionalizarea înseamnă raportarea reglementării conflictului transnistrean la contextul internaţional de securitate şi parcursul european al Republicii Moldova, precum şi angajamentul partenerilor externi în susţinerea demersurilor strategice de dezvoltare moldoveneşti. Negocierile în formatul „5+2" sunt determinate de noile realităţi geopolitice europene şi se înscriu în această perspectivă a internaţionalizării reglementării conflictului transnistrean. Integrarea europeană şi negocierile conexe ale Republicii Moldova împreună cu noile realităţi ale securităţii continentale, implicit proiectul scutului antirachetă NATO, au reanimat negocierile privind reglementarea conflictului transnistrean. Reluarea oficială a negocierilor în formatul „5+2" în toamna anului 2011, de rând cu redeschiderea dialogului dintre Chişinău şi Tiraspol, au deschis perspectiva schimbării în raioanele de est ale Republicii Moldova în vederea reintegrării ţării. Însă, dacă în cazul integrării europene negocierile cunosc o evoluţie ascendentă, altele sunt realităţile în cazul negocierilor privind reglementarea conflictului transnistrean. La doi ani de la demararea acestora, situaţia a redevenit tensionată în Zona de Securitate, acţiunile administraţiei de la Tiraspol încearcă să obstrucţioneze integrarea europeană a Republicii Moldova, iar Rusia proiectează în continuare crearea unei baze militare în stânga Nistrului. Toate fac dovada nesustenabilităţii cadrului actual de negocieri şi, drept consecinţă, solicită regândirea internaţionalizării reglementării conflictului transnistrean, în vederea asigurării integrităţii teritoriale a Republicii Moldova.

Buletinul de Politică Externă al Moldovei reprezintă o serie de analize scurte, scrise de experţi locali şi străini, dedicate celor mai importante subiecte de politică externă, dezvoltărilor majore din Marea Neagră, cooperării cu organizaţiile internaţionale şi activităţilor de menţinere a păcii din regiune. Buletinul are scopul să creeze o platformă comună pentru discuţii între experţi, comentatori, oficiali şi diplomaţi care sunt interesaţi de perspectivele de integrare europeană a Moldovei. Buletinul mai tinde să ofere diplomaţilor şi analiştilor moldoveni o tribună veritabilă pentru dezbaterea celor mai controversate puncte de vedere care ar putea ajuta Moldova să-şi găsească mai uşor calea spre UE.

actual de negocieri şi, drept consecinţă, solicită regîndirea internaţionalizării reglementării conflictului transnistrean, în vederea asigurării integrităţii teritoriale a Republicii Moldova", subliniază E. Ţugui.

Totodată, autorul recomandă autorităţilor să solicite „Uniunii Europene şi statelor membre, ca la Vilnius să fie parafat un document care să conţină perspectiva aderării la UE pentru Republica Moldova, să devină cel puţin stat potenţial candidat la aderare". El consideră că, „acesta trebuie să fie rostul Grupului pentru acţiunea europeană a Republicii Moldova, precum şi principala sarcină a ambasadelor moldoveneşti acreditate în statele Uniunii Europene".

În opinia expertului, această prevedere ar fi principalul semnal că parcursul european nu poate fi obstrucţionat de conflictul transnistrean şi realităţile conexe actuale. Aceasta ar însemna că Uniunea Europeană nu va permite, de acum încolo, ca un regim neconstituţional să blocheze perspectiva de dezvoltare a unui stat european cu peste patru milioane de cetăţeni.

Amintim că, Buletinul de Politică Externă reprezintă o serie de analize, scrise de experţi locali şi străini, dedicate celor mai importante subiecte de politică externă, dezvoltărilor majore din Marea Neagră, cooperării cu organizaţiile internaţionale şi activităţilor de menţinere a păcii din regiune. Buletinul este distribuit în format electronic oficialilor europeni, fiind destinat în primul rînd publicului extern. Asta pentru a oferi informaţii obiective despre progresele Republicii Moldova în eforturile sale de apropiere de Uniunea Europeană. Publicaţia apare cu sprijinul financiar al Fundaţiei Soros-Moldova.

C.D.

Încă trei tipuri de acte de stare civilă solicitate prin intermediul ghișeelor multi-media

Serviciul E-stare civilă a fost completat cu încă trei tipuri de acte, care vor putea fi solicitate prin intermediul ghișeelor multi-media. Este vorba despre extrasele multilingve de naștere, căsătorie și de deces.

La ceremonia de inaugurare a participat ministrul Justiției Oleg Efrim și directorul Serviciului Stare Civilă (SSC) Lucia Ciobanu, potrivit unui comunicat al Ministerului Justiției.

În alocuțiunea sa, Oleg Efrim a declarat că aceste tipuri de acte sînt printre cele mai solicitate, în medie, pe an fiind înregistrate în jur de 20 de mii de cereri. „Prin lansarea acestui serviciu, cetățenii vor putea solicita respectivele extrase comod și operativ, terminalele QIWI fiind amplasate în toată țara, ușor de găsit și de folosit" a adăugat ministrul.

Oficialii au menționat că, procedura utilizată anterior prevedea prezența fizică obligatorie a cetățenilor la oficiile SSC, pentru a depune cererea de obținere a actelor sus-menționate. Datorită implementării noului serviciu, aceștia vor avea posibilitatea să depună cererea de obținere a actelor la oricare terminal QIWI de pe teritoriul țării, pe ecranul căruia va fi indicat logoul SSC.

Așadar, prin implementarea acestui serviciu, prezența cetățeanului la SSC va fi obligatorie doar la obținerea extrasului de pe actul solicitat. Prețul pentru obținerea respectivelor acte rămîne neschimbat, fiind achitată suplimentar suma de 10 lei comision pentru terminal (5 zile - 250 de lei, 15 zile - 150 lei, 30 zile - 50 lei, la termenul de 1 oră și 24 ore solicitarea extraselor de pe acte va fi posibilă doar la depunerea cererii prin prezența fizică).

E de menționat că procedura în cauză vine să completeze platforma E-stare civilă, lansată de Ministerul Justiției și Serviciul Stare Civilă, la data de 05.12.2012. Astfel, cetățenii au posibilitatea să depună cereri prin intermediul rețelei de ghișee multi-media pentru obținerea certificatului privind starea civilă și avizul privind neschimbarea numelui și/sau prenumelui. Serviciul electronic E-stare civilă a fost lansat în scopul acordării serviciilor publice calitative, operative, accesibile, transparente și eficiente pentru populație.

L.D.

Colaboratori ai sistemului penitenciar autohton instruiţi la Şcoala Naţională de Pregătire a Agenţilor de Penitenciare din România

În incinta Departamentului Instituţiilor Penitenciare a avut loc, recent, preselecţia candidaţilor pentru admiterea la studii în anul de învăţămînt 2013-2014 la Şcoala Naţională de Pregătire a Agenţilor de Penitenciare din Tîrgu-Ocna, România.

Pe parcursul a trei zile, în faţa comisiei, formate din reprezentanţi ai tuturor direcţiilor DIP, s-au prezentat 17 colaboratori din cadrul sistemului penitenciar autohton. Ei au susţinut probe din domeniul limbii române, cel profesional şi pregătirii fizice, se subliniază într-un comunicat al DIP.

Astfel, 10 candidaţi învingători vor începe studiile în luna octombrie, iar la finalizarea cu succes a anului de studiu, instituţia de învăţămînt nominalizată le va conferi gradul special de „plutonier major de justiţie".

Potrivit DIP, instruirea celor 10 reprezentanţi ai sistemului penitenciar din Moldova constituie o oportunitate deosebită de a obţine cunoştinţe desăvîrşite, specifice domeniului respectiv. Elevii vor fi instruiţi în sfere vitale ale sectorului de detenţie, cum ar fi: organizarea şi efectuarea serviciului la postul de control, activitatea de supraveghere, escortarea persoanelor private de libertate, efectuarea percheziţiei, locurile şi aspectele vulnerabile în instituţiile de detenţie, precum şi modul de operare a sistemului automatizat de evidenţă a persoanelor care se află în închisoare.

Acţiunea în cauză are loc graţie bunelor relaţii de colaborare, stabilite între sistemul penitenciar din Moldova şi cel din România, în urma semnării unui protocol de cooperare.

L.D.

Moldova aprinde „Luminile speranței" contra suicidului

Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS) a marcat la 10 septembrie Ziua mondială a prevenirii suicidului. Conform statisticilor organizaţiei, aproape 3000 de oameni se sinucid în fiecare zi. În timp ce o persoană se sinucide, alte 20 încearcă.

Rata sinuciderilor a crescut în ultimii 50 de ani cu 60%, în majoritatea ţărilor, astfel încît suicidul a devenit o problemă de sănătate publică.

Cu această ocazie, a fost organizată o Şezătoare „La lumina speranţei". Evenimentul a început la Porţile Sfinte sau Arcul de Triumf din Piaţa Marii Adunări Narţionale cu o expoziţie de carte şi jocuri de masă, după care a continuat cu o şedinţă de karaoke, interpretarea anumitor melodii sensibilizatoare, menite să provoace gîndire profundă asupra speranţei, luptei, vieţii, iubirii. De asemenea, a fost organizată şi o sesiune de întrebări şi răspunsuri cu psihiatri, consilieri, duhovnici şi psihologi.

Evenimentul a mai inclus prezentarea unui scurtmetraj motivaţional „Circul Fluture" şi a culminat cu lansarea lampioanelor.

Medicii consideră că familia are un rol important în prevenirea unui act sinucigaş dacă va şti să recunoască primele semne, indiferenţa familiei izolîndu-i pe subiecţii fragili, care nu au curajul să ceară ajutor în exterior. Implicarea în activităţi socio-relaţionale reduce posibilitatea unei sinucideri iar sportul este una dintre soluţii.

La nivel global, se urmăreşte conştientizarea faptului că actul de sinucidere este una dintre cauzele majore de deces prematur şi face mai multe victime decît un război sau calamităţile naturale.

Organizaţia Mondială a Sănătăţii avertizează că în fiecare an în lume se sinucid un milion de oameni. În 2020 este posibil ca numărul sinucigaşilor să crească la un milion şi jumătate.

La solicitarea cititorilor

Drepturile executorului judecătoresc

(conform articolului 22 din Codul de executare)

Executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii. Efectuarea actelor de executare silită de către alte persoane atrage răspunderea prevăzută de lege.

Executorul judecătoresc are următoarele drepturi:

a) să emită acte procedurale în limitele competenţei prevăzute de lege;

b) să citeze, la sediul biroului său şi la locul efectuării actelor de executare, debitorul şi alţi participanţi implicaţi în procesul de executare;

c) să solicite şi să primească gratuit pe suport de hîrtie şi în regim online din partea autorităţilor publice centrale şi locale, a instituţiilor (inclusiv financiare), din partea altor organizaţii (indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare) deţinătoare de registre de stat şi de informaţii relevante pentru procedura de executare orice informaţie care ar permite identificarea debitorului, a patrimoniului său şi a locului aflării lor;

d) să sesizeze autorităţile şi persoanele competente referitor la faptele constatate de neconformare a cerinţelor înaintate legal de executorul judecătoresc;

e) să prezinte cerinţe legale persoanelor fizice şi juridice părţi în procedura de executare în vederea întreprinderii anumitor acţiuni de executare;

f) să intre, cu acordul debitorului sau al membrilor lui de familie adulţi (iar în lipsa acordului, cu participarea organelor de drept), în încăperile ce reprezintă domiciliul sau sediul debitorului, în alte încăperi şi depozite ce aparţin debitorului, precum şi în cele aflate în folosinţa acestuia, şi să le cerceteze;

g) să calculeze dobînzi, penalităţi, alte sume rezultate din întîrzierea executării unei obligaţii ce decurge dintr-un document executoriu;

h) să acorde asistenţă părţilor în procedura de executare şi altor solicitanţi, explicîndu-le consecinţele juridice ale actelor de procedură;

i) să concilieze părţile în faza prejudiciară şi în procedura de executare;

j) să constate, la cererea persoanei interesate, fapte şi stări de fapt;

k) să comunice, la solicitarea părţii interesate, actele procedurale;

l) să sechestreze, să ridice, să depoziteze, să administreze şi să vîndă bunurile sechestrate în procesul de executare, precum şi bunurile gajate;

m) să recupereze datoriile pe cale amiabilă;

n) să aplice în regim online măsuri asigurătorii;

o) să elibereze copii de pe actele din dosarul de executare către terţi neimplicaţi în procedura de executare doar în condiţiile legii şi în baza unei solicitări scrise;

p) să primească, în condiţiile legii, onorarii şi taxe pentru activităţile efectuate;

q) să urmărească mijloacele băneşti ale debitorului (atît în numerar, cît şi de pe conturile lui bancare) şi veniturile lui (salariul, pensia, bursa, alte venituri) şi să exercite controlul asupra corectitudinii în executarea indicaţiilor sale privind urmărirea mijloacelor băneşti şi a veniturilor debitorului;

r) să aplice sechestru pe conturile debitorului şi să interzică băncilor virarea oricăror sume de pe aceste conturi, solicitînd instituţiei bancare informaţii despre soldul sumei din contul debitorului, existent la momentul aplicării sechestrului, cu eliberarea imediată şi necondiţionată a unui extras bancar şi comunicat informativ;

s) să verifice în instituţiile bancare operaţiunile efectuate la conturile bancare ale debitorului;

ş) să oblige instituţiile bancare şi organul fiscal să îl informeze despre deschiderea în viitor a unor conturi bancare de către debitor;

t) să urmărească mijloacele băneşti şi bunurile debitorului care se află la terţi, inclusiv în instituţii financiare;

ţ) să ridice de la debitor obiectele indicate în documentul executoriu;

u) să beneficieze la timp şi necondiţionat de asistenţa organelor de drept, a organelor centrale de specialitate ale administraţiei publice şi a autorităţilor administraţiei publice locale;

v) să interzică instituţiilor de stat, persoanelor cu funcţie de răspundere, persoanelor fizice şi persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare, efectuarea anumitor acte în privinţa debitorului sau a bunurilor lui, inclusiv a bunurilor care vor fi dobîndite în viitor, care ar putea duce la împiedicarea executării, şi să înainteze cerinţe executorii persoanelor cu funcţie de răspundere în vederea executării eficiente a documentului executoriu;

w) să dispună anunţarea în căutare şi reţinerea mijloacelor de transport, să identifice bunurile debitorului;

x) să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti;

y) să solicite, după caz, organelor care au emis documentele executorii explicarea motivată a expunerilor dispozitive ale acestora, precum şi explicarea modului şi a ordinii de executare;

z) să folosească, în exercitarea atribuţiilor, mijloace de înregistrare audio, foto şi video.

35 de proiecte de lege prioritare au fost pregătite pentru dezbatere în sesiunea de toamnă-iarnă a Parlamentului

35 de proiecte de lege prioritare au fost pregătite pentru dezbatere în sesiunea de toamnă-iarnă a Parlamentului. 13 dintre acestea vizează onorarea angajamentelor europene de către Moldova. Preşedintele Parlamentului Igor Corman a făcut acest anunţ după şedinţa comună a Guvernului şi Legislativului.

I. Corman a spus că deputaţii şi miniştrii au convenit ca proiectele de lege să fie bine pregătite, discutate detaliat, în prealabil, în comisiile parlamentare, astfel încît totul să fie clar pentru legislatori la şedinţa în plen.

Spicherul a informat că a avut loc un schimb de opinii referitoare la priorităţile sesiunii de toamnă a Parlamentului, în particular, privind politica bugetar-fiscală şi legea bugetului pentru anul 2014, au fost identificate soluţii pentru o serie de proiecte importante, s-a ajuns la înţelegerea ca autorii mai multor iniţiative să se întîlnească pentru a definitiva ultimele detalii.

„Angajamentele europene ale Moldovei presupun adoptarea unui număr tot mai mare de legi armonizate cu legislaţia europeană. Pentru a fi eficienţi, trebuie să fim bine organizaţi, să dispunem de un mecanism clar de organizare a agendei noastre europene”, a subliniat şeful Legislativului.

Prim-ministrul Republicii Moldova Iurie Leancă consideră că Executivul a lucrat prodigios, elaborînd proiectele de lege necesare. Premierul a declarat că au fost trasate priorităţi bine definite pentru sesiunea curentă, circa 50 de proiecte de lege au fost aprobate sau se află în stadiu de aprobare. „Este foarte important că lucrăm împreună”, a accentuat şeful Executivului.

Deputaţii au ieşit la lucru după vacanţă, pe 2 septembrie. Chiar săptămîna trecută au avut loc o serie de şedinţe ale grupurilor de lucru şi ale comisiilor parlamentare, dar şi a Biroului permanent, care a decis începerea şedinţelor în plen pe 26 septembrie. Deputaţi din Partidul Liberal şi cei din Partidul Comuniştilor au propus ca şedinţele în plen să fie începute săptămîna aceasta, pentru a fi discutate în regim de urgenţă problemele privind legalitatea transmiterii în concesiune a Aeroportului Internaţional Chişinău şi a emisiunii de acţiuni de la Banca de Economii, în urma căreia statul a pierdut pachetul de acţiuni de control la aceasta.

Potrivit comunicatelor Serviciului de presă al Parlamentului şi celui al Guvernului, la şedinţă au participat preşedinţii fracţiunilor parlamentare şi ai comisiilor permanente, membrii Cabinetului de miniştri. Agenda şedinţei a inclus chestiuni privind definirea priorităţilor legislative ale sesiunii de toamnă a Parlamentului şi consolidarea procesului de armonizare a legislaţiei naţionale cu cea europeană.

O astfel de şedinţă comună a Parlamentului şi Guvernului a avut loc a treia oară după depăşirea crizei politice şi formarea Guvernului Leancă. Şedinţa precedentă în acest format a avut loc pe 1 iulie.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul **Vitalie MODRÎNGĂ**

Dispun de o încheiere emisă de instanţa de judecată, în care este indicat că e definitivă de la data adoptării. Vreau să ştiu dacă în baza acestei încheieri pot să depun o cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Anton Cotici, r-n Ungheni

Curtea Europeană a Drepturilor Omului este o instituţie internaţională care garantează drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului, care sînt prevăzute în Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Această convenţie este un tratat internaţional prin care numeroase state europene au convenit să protejeze anumite drepturi fundamentale ale cetăţenilor. Aceste drepturi sînt prevăzute în Convenţie însăşi, precum şi în protocoalele nr. 1, 4, 6, 7, 12 şi 13, la care o parte dintre state au subscris. În cazul în care persoana consideră ca statul a încălcat în detrimentul său direct şi personal unul dintre aceste drepturi fundamentale, ea se poate adresa Curţii cu o cerere. Aici este necesar de remarcat că CEDO poate cerceta numai cereri referitoare la încălcarea unuia sau mai multor drepturi enumerate în Convenţie şi Protocoale. Curtea însă nu este o instanţă de apel impotriva instanţelor naţionale şi nu poate anula sau modifica deciziile lor şi nici nu poate interveni direct în favoarea persoanei pe lîngă autoritatea de care se plînge persoana.

Din cele expuse, rezultă că înainte de a decide dacă urmează să vă adresaţi la CEDO, să stabiliţi dacă actul emis de instanţa de judecată definitiv vă încalcă anumite drepturi fundamentale prevăzute de Convenţie precum şi protocoalele adiţionale la aceasta.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(septembrie 2013, nr. 34(485)

ONU: Republica Moldova este a 53-a cea mai fericită naţiune a lumii

Republica Moldova s-a plasat pe locul 53 din 156 de ţări, în topul „World Happiness Report 2013”, realizat de experţii ONU.

ONU a alcătuit lista celor mai fericite ţări din lume. Pe primele cinci locuri ale celor mai fericite ţări, se numără, Danemarca, Norvegia, Elveţia, Olanda şi Suedia. România se află pe locul 90, Ucraina pe locul 87, iar Rusia pe locul 68. La coada clasamentului se află Togo, Benin şi Republica Centrafricană.

Trebuie de remarcat faptul, că faţă de ediţia precedentă a „World Happiness Report”, poziţia Republicii Moldova s-a îmbunătăţit cu + 0,852.

Evaluarea indicelui de fericire se bazează pe criterii precum speranţa de viaţă, percepţia corupţiei, PIB pe cap de locuitor, libertatea alegerii, susţinerea socială şi generozitatea.

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Gud Vladimir şi Gud Evghenia, pentru data de 30 septembrie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Ţurcanu Rodica către SC ,,Canidi Com" SRL.

Judecător Ion Ţurcan

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului Camerei Înregistrării de Stat, pentru data de 30 septembrie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Ţurcanu Rodica către SC ,,Canidi Com" SRL.

Judecător Ion Ţurcan

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cuxa Anatolii, a.n. 20.07.1979, domiciliat: mun. Chişinău, str. V. Docuceaev, nr. 2, bl. 3, apt. 3, pentru data de 15 octombrie 2013, ora 12.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de O.M. ,,A.V.Capital" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Maria Avornic

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului ,,Crangas" SRL, cu sediul: mun. Chişinău, str. T. Vladimirescu, nr. 1, pentru data de 26 septembrie 2013, ora 9.45, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie) în calitate de reclamat în cauza civilă intentată de SRL ,,Vitasbenefic".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Hefel Mohamed, Danu Elena, pentru data de 30 septembrie 2013, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrîţi la cererea de chemare în judecată depusă de BC Pro Credit Bank SA privind înlocuirea creditorului ÎCS Pro Credit SA cu succesorul său în drepturi BC Pro Credit Bank SA.

Judecător Ecaterina Silivestru

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Borşciova Svetlana, pentru data de 10 octombrie 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea intentată de ÎMGFL-6, cu participarea intervenientului accesoriu SA Termocom privind încasarea sumei.

Judecător Viorica Puica

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL ,,Masterlic-Moldova", pentru data de 10 octombrie 2013, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea înaintată de Muzeul Pedagogic Republican privind încasarea datoriei.

Judecător R. Ţurcanu

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Varban Natalia, pentru data de 18 octombrie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea intentată de ÎMGFL-6, cu participarea intervenientului accesoriu SA Termocom privind încasarea sumei.

Judecător Viorica Puica

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Filimonova Elena, pentru data de 28 octombrie 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Dumitru privind încasarea prejudiciului.

Judecător Ecaterina Silivestru

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Feraru Serghei, pentru data de 29 octombrie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Karnaeva Liubovi privind transmiterea silită a bunului imobiliar conform contractului de împrumut a banilor cu ipotecă.

Judecător Alexandru Spoială

***

Judecătoria Bălţi, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului pîrîtului ,,Pavcer Com" SRL, pentru data de 30 septembrie 2013, ora 11.00, la şedinţa de judecată (mun. Bălţi, str. Hotinului, nr. 43, bir. 15), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de ,,Condiviv Impex" SRL privind încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Puşcaş

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pelevin Ala Alexandru a.n. 27.09.1984 şi Pelevin Alexei Alexandru, a.n. 05.02.1978, domiciliaţi: or. Orhei, str. T. Ciobanu, nr. 6, apt. 16, pentru data de 15 octombrie 2013, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea SRL ,,Orhei-Gaz" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Veronica Cupcea

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Badan Oleg Ion, domiciliat: or. Orhei, str. Iachir, nr. 51, apt. 4, pentru data de 15 octombrie 2013, ora 10.45, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SRL ,,Orhei-Gaz" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Veronica Cupcea

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ulianova Marina Gheorghe, domiciliată: or. Orhei, str. Iachir, nr. 6, apt. 15, pentru data de 16 octombrie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SRL ,,Orhei-Gaz" privind încasarea datoriilor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Veronica Cupcea

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Slobodzean Alexandru, pentru data de 11 decembrie 2013, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea înaintată de ÎCS ,,Red Union Fenosa" SA privind încasarea sumei.

Judecător V. Micu

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Bujinov Vasile şi Poleacova Anna, pentru data de 8 octombrie 2013, ora 12.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) în calitate de pîrîţi, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea înaintată de ÎCS ,,Red Union Fenosa" SA privind încasarea datoriei.

Judecător R. Ţurcanu

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Suvorovţov Diana, domiciliată: mun. Chişinău, bdul Dacia, nr. 22/2, apt. 93, pentru data de 9 octombrie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de SA ,,Apă-Canal Chişinău" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Teleucă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cojuşco Stanislav, domiciliat: mun. Chişinău, bdul Dacia, nr. 20, apt. 124, pentru data de 9 octombrie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de SA ,,Apă-Canal Chişinău" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Teleucă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Dorogan Sergiu, domiciliat: mun. Chişinău, str. Independenţei, nr. 5, apt. 34, pentru data de 9 octombrie 2013, ora 9.50, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de SA ,,Apă-Canal Chişinău" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Teleucă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Smolenciuc Svetlana, domiciliată: mun. Chişinău, str. Hristo Botev, nr. 19/7, apt. 30, pentru data de 9 octombrie 2013, ora 9.40, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de SA ,,Apă-Canal Chişinău" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Teleucă

***

Judecătoria Călăraşi solicită prezentarea cet. Ursu Veaceslav Gheorghe, cu ultimul domiciliu: satul Sipoteni, Călăraşi, pentru data de 27 septembrie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată (or. Călăraşi, str. Alexandru cel Bun, nr. 153, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-762/2013, la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS ,,Red Union Fenosa" SA privind încasarea datoriei.

Judecător Marcel Juganari

TVR 1 revine în Republica Moldova

Potrivit unei declaraţii a lui Bogdan Aurescu, secretar de stat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe al României, la Chişinău a fost semnat documentul prin care principalul post public de televiziune românesc, TVR 1, va reveni în eterul Republicii Moldova.

Acesta a fost unul dintre principalele puncte de pe ordinea de zi a întîlnirii de la Chişinău dintre premierii Iurie Leancă şi Victor Ponta, care a avut loc la sfîrşitul lunii august.

Reamintim că TVR 1 a fost scos de pe frecvenţele terestre de emisie în timpul guvernării comuniste, fapt care a dus la un proces internaţional, pierdut de R. Moldova. Chiar şi după ce comuniştii au pierdut alegerile, repunerea în emisie a TVR a întîrziat, singura posibilitate de a urmări emisiunile acestui program fiind retransmisiile unor emisiuni, în special de divertisment, de către programul local 2 Plus. Motivul acestei întîrzieri de 4 ani a fost considerat unul ridicol – că nu există nici o frecvenţă naţională liberă pentru postul public din România.

De asemenea, preşedintele Societăţii Române de Radiodifuziune, care, în 2010 a înfiinţat un studio local în Republica Moldova, Radio Chişinău România, a anunţat că acest post a primit un nou sediu din partea Consiliului Municipal Chişinău, într-o zonă centrală, unde va putea găzdui şi o echipă a TVR în cazul în care aici se va înfiinţa şi un studio local al televiziunii publice din România.

Estonia va continua să ofere asistenţă Republicii Moldova în procesul de integrare europeană

Prim-ministrul Iurie Leancă a avut o întrevedere cu ministrul Afacerilor Externe al Estoniei Urmas Paet, aflat într-o vizită de lucru în Republica Moldova.

În cadrul întrevederii au fost discutate diverse aspecte ale cooperării moldo-estoniene, în special perspectivele de extindere a relaţiilor bilaterale în contextul integrării Republicii Moldova în UE.

Prim-ministrul a remarcat dinamica pozitivă a colaborării dintre cele două state şi a menţionat că Republica Moldova este interesată în preluarea experienţei Estoniei în diverse domenii, inclusiv în procesul de aliniere la standardele europene.

La rîndul său, Urmas Paet a declarat că Estonia este un susţinător puternic al aspiraţiilor de integrare europeană a Republicii Moldova şi a confirmat disponibilitatea ţării sale de a continua să ofere asistenţă şi expertiză în acest scop.

Şeful diplomaţiei estoniene a exprimat convingerea că partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova vor aprecia efortul depus în realizarea obiectivului menţionat, iar Summitul de la Vilnius va fi unul de succes pentru ţara noastră.

Începînd cu anul 2000, contribuţia Estoniei la realizarea proiectelor în Republica Moldova a crescut de zece ori. În anul 2012, Guvernul estonian a finanţat 15 proiecte cu impact direct în Republica Moldova, în domenii precum asistenţa medicală, protecţia socială, drepturile omului, protecţia concurenţei de piaţă, transparenţa guvernării, securitatea informaţională. Totodată, se preconizează lansarea unor noi proiecte cu sprijinul Estoniei în domeniul educaţiei, cercetărilor ştiinţifice, administraţiei publice locale şi regionale, anunţă un comunicat al Guvernului.

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic ,,Dreptul" publică ,,Citaţii în judecată" din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. ,,Dreptul" poate fi procurat în oficiile ,,Poşta Moldovei" sau la redacţie.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **,,DREPTUL"**

Aniversări

Mihai POALELUNGI, președintele Curții Supreme de Justiție

Sîntem onorați să adresăm cele mai alese felicitări pentru tot ceea ce înglobează în sine numele Mihai Poalelungi – o personalitate de notorietate în justiția Republicii Moldova, care în aceste splendide zile de toamnă își sărbătorește frumoasa aniversare.

Probitatea, perseverența, seriozitatea, modestia constituie doar cîteva dintre trăsăturile care îl caracterizează, fiind considerat un model de forță morală și verticalitate. Or, aceste calități sînt inerente unui jurist profesionist – statut în care omagiatul s-a încadrat perfect, reușind să facă față tuturor provocărilor și să contribuie astfel la edificarea statului de drept.

Mult stimate domnule Mihai Poalelungi, pentru tot ceea ce sînteți, la ceas aniversar, vă dorim multă sănătate, pace în suflet, bucurii împlinite și succese remarcabile. Rămîneți același împătimit al adevărului și al dreptății și cu aceeași frumusețe lăuntrică cu care v-a înzestrat bunul Dumnezeu.

La Mulți Ani!

* * *

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Igor Ciobanu**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Tamara Boubătrîn**, judecător, Glodeni; **Veronica Nichitenco**, președintele Judecătoriei Căușeni; **Maria Iftodi**, judecător, Edineț; **Nicolae Costin**, judecător, Grigoriopol; **Anatolie Vrînceanu**, judecător, Bălți; **Ion Secrieru**, judecător, CA Chișinău.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregească deplin fericirea.

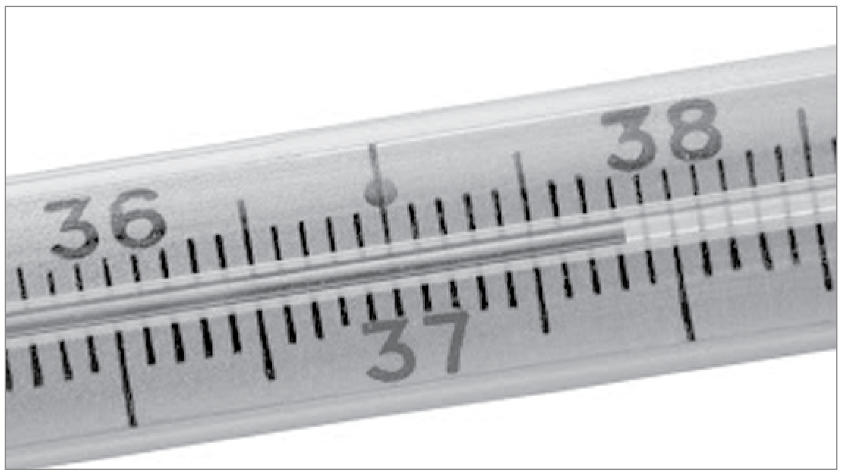
La Mulți Ani!

membrii Consiliului de administrație al Uniunii Juriștilor, Echipa *Dreptul* și *Revista Națională de Drept*

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Cum să scapi de febră rapid

Febra este un episod destul de urît și nimănui nu-i place să fie bolnav. Însă, înainte de a lua orice decizie pentru a scădea febra, nu uita că aceasta este o reacție normală și naturală a organismului de a lupta cu boala. Febra poate fi simptomul unei afecțiuni serioase și nu o vei putea combate dacă nu rezolvi întîi problema cu boala. Tocmai de aceea, pe etiheta multora dintre medicamentele antitermice scrie că dacă febra nu dispare după 3 zile, trebuie să ceri sfatul doctorului.

Medicamentele care se eliberează fără rețetă sînt menite să rezolve o infecție virală minoră. Acestea au rolul de a controla febra medie pentru ca tu să poți „funcționa" pe timpul zilei. Însă, dacă febra persistă, nu continua cu medicamentele fără să ceri sfatul medicului.

Oamenii sînt familiarizați cu ideea că 37 de grade Celsius este temperatura normală a corpului. Adevărul este că temperatura corpului uman diferă, pe parcursul zilei, de la persoană la persoană. De exemplu, atunci cînd mănînci sau cînd faci sport, temperatura crește. Pornind de la premisa de mai sus, un om care are 38 grade Celsius la un moment dat după un efort sau într-o zi caniculară consideră că are febră. Greșit! Nu are în acest context; depinde de valoarea temperaturii sale în diverse momente ale zilei. În schimb, dacă temperatura crește de 39,2 grade Celsius, sună medicul, iar dacă e mai mare de 40 de grade, mergi direct la Urgență!

Presupunînd că febra este ușoară și nu necesită neapărat intervenția medicului. Nu uita, vorbim de o temperatură între 38 și 38,9. Orice temperatură aflată în afara acestui interval înseamnă fie că ești sănătos, fie că ești foarte bolnav.

Iată doi pași care vor contribui la scăderea rapidă a temperaturii corpului:

– Mănîncă mai puțin. Dacă mănînci îți crește temperatura corpului. Consumă supe, sucuri naturale și apă. În acest fel te hidratezi și te „hrănești" cu un cocktail de vitamine.

– Transpiră. Înfășoară-te într-o pătură nu foarte groasă și culcă-te. În timp ce tragi un pui de somn vei transpira. Pe lîngă faptul că, prin odihnă, îți ajuți corpul să lupte cu virusul, transpirația îți va scădea temperatura corpului.

Ambalajul revoluționar: Își schimbă culoarea dacă alimentele sînt cu termen de valabilitate expirat

O echipă de cercetători de la Școala Politehnică din cadrul Universității din Sao Paolo au creat tehnologia de producere a unor ambalaje care indică dacă un aliment are termenul de valabilitate depășit.

Dacă pînă în prezent, erați nevoiți să citiți cu atenție termenul de valabilitate al unui produs agroalimentar pentru a afla dacă mai este bun sau nu de consum, în curînd culoarea ambalajului vă va indica cu precizie dacă alimentul este sau nu alterat. Astfel, nici modificarea etichetei de către comerciant nu vă va mai putea induce în eroare.

Cercetătorii din Brazilia au creat ambalajul inovator, acesta înglobînd un pigment ce detectează momentul modificării pH-ului unui aliment și indică astfel, că acesta nu mai este bun pentru consumul uman.

Pînă în prezent au mai existat diverse încercări de creare a unor ambalaje destinate uzului alimentar, care să indice dacă produsul împachetat mai este sau nu bun de consum. Ceea ce s-a reușit, însă, au fost fie etichete plasate pe ambalaj care-și schimbă culoarea la trecerea termenului de expirare, fie folii de testare a pH-ului alimentelor.

Ambalajul revoluționar conține un pigment denumit antocian, capabil să detecteze intervalul în care un aliment își modifică pH-ul de la aciditate la bazicitate (pH-ul exprimă cantitativ aciditatea sau bazicitatea unei substanțe, pe baza concentrației ionilor numiți hidroniu). Modificarea pH-ului alimentului într-un anumit interval indică un aliment alterat, impropriu consumului uman.

Antocianul este un pigment prezent în sucul plantelor care dă florilor, fructelor și frunzelor culoarea roșie, albastră, violetă sau verde. Antocianul este utilizat în mod curent ca aditiv alimentar, dar și în calitate de colorant în industria textilă.

Culoarea ambalajului cu antocian se modifică strident în contact cu un aliment alterat, atenționînd astfel consumatorul.

„Ambalajul îmbogățit cu pigmentul antocian își modifică puternic culoarea în contact cu moleculele volatile provenite de la alimente. Modificarea culorii indică alterarea produsului", a precizat inginera chimistă Carmen Tadini de la Laboratorul de Igienă Alimentară din cadrul Universității din Sao Paolo.

Ambalajul cu antocian nu este toxic și poate fi utilizat pentru orice tip de alimente (brînzeturi, carne de vită, porc sau pui, pentru pește, semipreparate, produse făinoase și multe altele).

Caleidoscop

Cel mai ciudat hobby din lume. Ce face un grup de persoane, în timpul liber

Majoritatea oamenilor ar prefera să facă pe ei decît să intre într-o toaletă publică, ca să nu mai vorbim de curățarea unui astfel de loc. Membrii unui club de socializare din Tokyo, însă, fac asta gratuit, cu mîinile goale, ca un hobby terapeutic.

În diminețile de duminică, un grup de 35 de adulți și copii se adună la toalete publice din jurul orașului Tokyo, pentru a le curăța. Ei sînt membri ai Benjyo Soujer, iar misiunea lor principală este să curețe aceste toalete.

Ei încep prin amestecarea agenților de curățare, apoi se înghesuie în toaletele murdare și spală tot, de la pisoare la vase de toaletă, pereții unității și podeaua. Cînd termină, locul este la fel de curat ca în ziua în care a fost prima oară dat în folosință sau poate mai curat decît atunci.

Cei 35 de membri ai grupului nu cred neapărat că această muncă de voluntariat va ajuta administrația locală să mențină toaletele publice mai curate. În schimb, ei cred că munca pentru ei este un fel de ritual de purificare similar cu cel practicat de călugării budiști pentru a găsi liniștea sufletească. Pentru unii, este, de asemenea, un mod distractiv de a se destinde înainte de săptămîna următoare.

Ești în depresie? Consumul moderat de vin previne această stare

Vinul are grijă de sănătatea mintală a oamenilor. Potrivit unui nou studiu, consumul a cîteva pahare de vin pe săptămînă protejează nu doar inima, dar previne și depresia.

Cercetătorii din Spania au descoperit că alcoolul, în special vinul, servit în cantități moderate, poate reduce riscul apariției unei astfel de stări. Aceste concluzii par să contrazică cercetările precedente, care dimpotrivă, asociau consumul de vin cu deprimarea.

Experții spanioli spun că studiul lor nu include persoane care au suferit anterior de depresie sau care au avut patima băutului. În total, 5500 de persoane au participat la experiment.

Lumina de diferite culori face fructele și legumele mai gustoase

Fructele și legumele ar putea fi mai gustoase dacă plantele ar fi expuse la lumină de diferite culori. Potrivit unui cercetător american, această metodă schimbă nu doar gustul, dar și dimensiunea și compoziția minerală a produselor.

Un profesor de horticultură din Florida experimentează într-o seră specială. El studiază efectele pe care lumina colorată le poate avea asupra cultivării plantelor.

Kevin Folta folosește lămpi cu LED-uri care generează diferite culori, de la ultraviolet, la roșu extrem, dar care nu pot fi percepute de oameni. Cercetătorul vrea să găsească nuanțele potrivite fiecărui tip de fructe și legume.

El promite produse sută la sută naturale și spune că metoda sa nu forțează creșterea plantelor.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA, **Jurist:** Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției: MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 149/13 sp